

**-TREBALL FINAL DE GRAU EN MESTRE/A D'EDUCACIÓ INFANTIL-**

# **TÍTOL: LA INCLUSIÓ A LES AULES D'EDUCACIÓ INFANTIL**

**Nom de l'alumne/a:** Raquel Ferrando Morte

**Nom del tutor/a de TFG:** Sofía Herrero Rico

**Àrea de Coneixement:** Didàctica i Organització

**Curs acadèmic:** 2016/2017

# ÍNDEX

---

1. RESUM .....	1
2. JUSTIFICACIÓ DE LA TEMÀTICA TRIADA .....	2, 3
3. INTRODUCCIÓ TEÒRICA .....	3-8
4. METODOLOGIA .....	9-15
I. OBJECTIUS.....	9
II. DESTINATARIS .....	10
III. TEMPORALITZACIÓ.....	10
IV. ACTIVITATS .....	10-14
V. AVALUACIONS.....	14, 15
5. RESULTATS .....	16, 17
6. DISCUSSIÓ .....	18
7. CONCLUSIÓ/PROPOSTA DE MILLORA.....	19
8. BIBLIOGRAFIA .....	20
9. ANNEXOS.....	21-28
9.1 ANNEX 1: SETMANA INCLUSIÓ ART II.....	21
9.2 ANNEX 2: ANÀLISI CONTEX.....	22-26
9.3 ANNEX 3: IMATGES DESENVOLUPAMENT ACTIVITATS .....	27-28

## 1. RESUM

El tema de la inclusió és un tema molt important en la societat a la qual vivim. Després d'estar a una escola educativa i analitzar les característiques i proposta pedagògica utilitzada, vaig veure important tractar aquest tema amb els més menuts, ja que, hi ha una gran quantitat d'alumnat immigrant i amb necessitats educatives especials que són acceptats per tothom però sols l'alumnat amb NEE disposa d'un pla d'actuació, la qual cosa veig necessari tractar el tema de la inclusió més enllà de les NEE. En aquest sentit, la inclusió no sols és donar resposta aquelles persones amb necessitats educatives especials, sinó a totes aquelles que necessiten una ajuda pels motius que sigui (persones d'altres cultures, diferents formes de vida, incorporació tarda al sistema educatiu, historia personal, diversitat sexual, etc.) Aquest tema està sustentat per autors com Gerard Ferrer i Sergi Martínez, Pere Pujolàs, Marta Mata o l'autor de la teoria del reconeixement com és Axel Honneth.

Per a la realització de la pràctica educativa, s'han plantejat activitats lúdiques i motivadores. Una volta finalitzades les activitats i per a l'obtenció dels resultats, s'ha realitzat un qüestionari prèviament plantejat a les activitats, per veure si aquestes han aconseguit els objectius proposats i a més, per veure la satisfacció dels nens i nenes. Cada una de les activitats disposa d'una taula d'avaluació diferent perquè totes elles no persegueixen els mateixos objectius.

Així, aquest projecte d'investigació té com a objectiu donar a conèixer el tema de la inclusió als més menuts, a més, fomentar el principi d'igualtat i les relacions personals, crear un treball cooperatiu i reforçar el reconeixement com a eina per a la inclusió, tot això seguint una metodologia on l'alumne és el centre del seu aprenentatge relacionant conceptes nous amb conceptes que ja havia adquirit.

**Paraules clau:** inclusió, reconeixement, NEAE, integració.

## 2. JUSTIFICACIÓ DE LA TEMÀTICA TRIADA

El tema triat per a l'elaboració del Treball de Final de Grau (TFG) és la inclusió a les escoles. Inclusió de totes aquelles persones que presenten dificultats, no sols persones amb necessitats educatives especials, sinó també persones amb necessitats d'aprenentatge, trastorns de creixement, característiques físiques, incorporació tardada al sistema educatiu o fins i tot inclusió cultural o de les diferents formes de vida. És un tema que hui en dia està molt present en la nostra societat, tema que moltes persones tracten, però no referint-se de la manera que cal, ja que, molts centres es fan anomenar escoles inclusives o centres d'aprenentatge inclusius però sols d'aquell alumnat amb NEE.

L'àmbit per excel·lència on cal desenvolupar-lo més a fons és en l'àmbit educatiu. Quan es parla d'una escola inclusiva fa referència a una escola on tots pugem aprendre junts en el mateix centre, en una mateixa aula i totes les voltes que sigui possible, i sempre en un ambient de seguretat, confiança i respecte als altres. En molts centres educatius, trobem aules ordinàries on tots els seus alumnes son tractats d'alumnat, no fan cap distinció per les característiques o necessitats que puguin trobar dels nens o nenes que la componen; altres en canvi, tracten a l'alumnat de "diferent" simplement per tenir alguna necessitat o característica diferent a la de la resta. Com a futura docent, hem d'intentar canviar la visió de tots aquells que etiqueten als nens i nenes com "alumnat especial", simplement per necessitar una ajuda; cal que es tracten als alumnes com nens i nenes, amb ganes d'aprendre. Les etiquetes a edats primerenques són molt importants per a la vida dels alumnes, etiquetes que porten rere seva al llarg de tot el seu procés d'aprenentatge i que és molt complicat de llevar una volta posada, ja que els condiciona durant tot el seu procés d'aprenentatge i per a tota la seva vida. També, cal tenir en compte un criteri d'escola inclusiva com són les famílies, ja que com indica Gerard Ferrer i Sergi Martínez (2005) en l'article: *La formació de les famílies en el marc de l'escola inclusiva: un repte per a les comunitats d'aprenentatge*, de la revista Educar 35, afirmen que son una part fonamental:

És fonamental per a l'estratègia d'una escola que pretengui esdevenir una «comunitat d'aprenentatge» apuntar cap a la plena inclusió i la participació efectiva de les famílies en els diferents espais i nivells de l'escola. Aquesta participació significativa de les famílies s'entén, atenent diverses experiències educatives, com un criteri de qualitat que cal tenir present en el marc de les «escoles inclusives». [...]Una de les estratègies per encoratjar el compromís de mares, pares i altres familiars amb el bon funcionament de l'escola és la creació i el desenvolupament d'espais de formació que contribueixin no només al foment de les seves aptituds i habilitats educatives, sinó també a millorar el funcionament i la qualitat educativa del context escolar i comunitari (p.71).

A més de tot el comentat anteriorment, altre motiu que m'ha portat a elegir el tema de la inclusió, ha sigut el col·legi on he realitzat el Pràcticum. Es tracta d'un centre que disposa d'un Pla

d'Atenció a la Diversitat i la Inclusió, el PADIE, un pla que sols treballa l'atenció i la inclusió d'alumnat amb NEE, nens amb Asperger o TDAH, alumnat que disposa d'una aula CiL amb material atractiu per a treballar i desenvolupar el seu aprenentatge amb l'ajuda d'una educadora. En canvi, el que no he vist és que aquest pla d'atenció a la inclusió atengui alumnat d'altres països i cultures, ja que en la gran majoria de les aules hi ha nens d'Àfrica o Àsia. Per aquesta raó l'elecció de la temàtica triada. A més, aquest treball és un projecte experimental per als nens i nenes, ja que totes les activitats estan plantejades de forma lúdica on el joc i la manipulació són els elements essencials.

### 3. INTRODUCCIÓ TEORICA

Aquest article presenta els resultats d'un projecte de treball plantejat per la necessitat d'investigar la inclusió educativa a les escoles, i que s'ha portat a la pràctica al col·legi Eleuterio Pèrez de la Vall d'Uixó, Castelló.

En primer lloc, i tenint en compte la definició d'inclusió en la Reial Acadèmia Espanyola (RAE, 2017): "Inclusió és acció i efecte d'incloure, i connexió o amistat d'alguna persona amb un altre". Com a futura docent, cal que s'ensenyi i s'eduqui als nens i nenes en un ambient inclusiu de respecte, i on tots i totes puguin aprendre els uns dels altres, tots i totes inclosos en un mateix centre i en una mateixa aula, de manera que es creen connexions i relacions entre ells. També és important donar a conèixer als més menuts que tots som diversos però no desiguals. Aquestes paraules descriuen una actitud inclusiva i que tothom caldria que les tinguis present, independentment de l'àmbit al qual és trobes.

A poc a poc, anem veient com la societat canvia la manera de pensar i d'actuar amb aquelles persones que per a ells són diferents o especials, simplement per tenir alguna necessitat educativa, física, per ser d'altra raça, etc. Cal llevar aquestes etiquetes i prejudicis que la gent té i transformar-les perquè tothom pugui viure en un ambient tranquil i amb ajuda i respecte dels altres. Aquestes etiquetes són perjudicials per al desenvolupament de la personalitat dels nens i nenes, ja que en major mesura danyen la seva autoestima.

Pel que respecta al tema de la inclusió en l'àmbit educatiu, cal donar importància a les lleis que regulen el sistema educatiu de la comunitat. Cal remuntar-se al Real Decret 334/1985 del 6 de març de l'Ordenació de l'Educació Especial, on el Ministre d'Educació planteja: "l'oportunitat d'incloure a alumnat amb discapacitats en centres ordinaris" (BOE, 1985, p.6917). A partir d'aquesta llei s'han aconseguit una gran quantitat d'assoliments en relació a la inclusió educativa, donant lloc a lleis educatives com la Llei Orgànica 2/2006 del 3 de maig d'Educació, LOE que: "ha de fer que l'educació escolar sigui assequible per a tots, sense distinció de cap classe, en condicions d'igualtat d'oportunitats" (Llei Orgànica, 2006, p. 17159); a més, en els seus principis

estan alguns com: "Una educació de qualitat per a tots", "L'equitat, que garanteixi la igualtat d'oportunitats, la inclusió educativa i la no discriminació i actuï com a element compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, amb especial atenció a les quals derivin de discapacitat" (Llei Orgànica, 2006, p. 17164). També trobem la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per la Millora de la Qualitat Educativa, LOMCE que: "té entre els seus objectius promoure el màxim desenvolupament personal i professional de les persones" (Llei Orgànica, 2013, p. 97859).

A més de les lleis educatives que regulen el tema de la inclusió i emparen a l'alumnat amb necessitats educatives dins dels centres ordinaris, he agafat a alguns autors de referència per a desenvolupar el marc teòric d'aquest treball, com per exemple Pere Pujolàs (2010), Marta Mata (2002) o Axel Honneth (1997;1999).

En primer lloc i en relació a Pere Pujolàs, en l'article *No és inclusió tot el que es diu que ho és*, afirma que:

Els sistemes educatius, seguint les orientacions de la Unesco i d'altres organismes i institucions internacionals, proclamen que l'educació ha de ser inclusiva, perquè és beneficiosa per a tothom. En la pràctica, no obstant això, no tot el que es presenta com a inclusió ho és en realitat: de vegades es confon amb integració escolar, i fins i tot de vegades es percep com un perill perquè no afavoreix a l'alumnat amb discapacitats importants (Pere Pujolàs, 2010, p. 1).

Penso que el que Pere diu és molt important, ja que hem de canviar respecte als centres educatius i més principalment entorn de les escoles inclusives. Hem fet un gran camí amb l'ajuda de tota la comunitat educativa però encara queda molt per recórrer i intentar canviar. Hem de crear espais lliures on tothom pugui desenvolupar-se amb l'ajuda dels iguals i del docent, independentment de la raça, sexe, cultura, característiques físiques, de pobresa... perquè molts nens i nenes són jutjats per tenir un retard petit en alguna àrea, la qual cosa molts centres educatius pensen que la millor forma de què aquests nens i nenes desenvolupen al màxim el seu aprenentatge és separant-los de la classe ordinària, pel fet que pensen que necessiten una ajuda més personalitzada. Aquesta visió és el que Pere Pujolàs reclama de les escoles que es fan cridar inclusives:

Moltes voltes donen per suposat que una atenció personalitzada de l'ensenyament suposa una atenció separada de la resta de companys i companyes. Cal que desenvolupem la tasca educativa amb un alumnat diferent l'u de l'altre i sempre en un mateix centre, en una mateixa aula, en un mateix espai, una tasca que no és gens fàcil però no complicada (Pujolàs, 2010, p.1-2).

En segon lloc, trobi molt important el testimoni de Marta Mata (Pujolàs, 2010) en una entrevista realitzada a la *revista Presència*, on l'entrevistador li pregunta si s'avança millor en una classe heterogènia que en una classe homogènia; aquesta va respondre que sí, si és el que es proposa, però sí el que es vol és educar als nens i nenes cal que tots estiguin junts a una mateixa classe.

"S'avança més en una classe heterogènia que en una classe homogènia, en la qual tots els alumnes tinguin el mateix nivell?". Al que Marta Mata (2002) va respondre:

Sí, si és això el que et proposes. Si el que vols ensenyar és el plusquamperfet, fins i tot els que afirmen que és necessari separar als nens de les nenes, perquè diuen que el seu ritme intel·lectual és diferent. Però si el que vols és educar, és a dir, fer créixer les possibilitats de tots els nens, el millor és tenir-los junts. El que els nens poden fer per ajudar-se uns a uns altres és extraordinari. No fa molt temps una mestra de primària m'explicava que a la seva classe tenia un alumne cec. Resulta que aquell curs va ser el millor curs de llengua que mai havia tingut. El periodista li va preguntar per què. I ella va respondre: Doncs perquè, amb aquell company cec, tots van haver d'esforçar-se a parlar-li de tal forma que les paraules suplissin el que ell no veia. Van aprendre a jugar amb les paraules, van perfeccionar la precisió del vocabulari i van desenvolupar el seu llenguatge. I, a més, van aprendre a ser cecs, és a dir, a conviure amb una persona cega. L'única forma que aprenguin a conviure, juntes, persones diferents, als pobles, els barris i les ciutats, és oferint-los l'oportunitat d'educar-se juntes, malgrat les seves diferències personals, en un mateix centre i en una mateixa aula (Marta Mata, 2002, p.2).

És meravellós poder gaudir d'aquestes paraules de Marta Mata. Cal que tots aprenguem d'aquesta experiència que ens conta, la qual resulta extraordinari com els i les alumnes transformen una situació estranya en una cosa quotidiana, ajudant aquella persona que ho necessita. Amb aquesta situació els nens i nenes van haver d'aprendre una gran quantitat de valors com és el respecte, l'ajuda, l'amor o la igualtat, simplement per ajudar a un company que no podia veure. A més, van gaudir d'unes experiències que segur perduraran durant tota la seva vida, creant així persones solidàries. Cal que tots fem una reflexió, que ens adonem de l'important que és ajudar als altres sense rebre alguna cosa a canvi, i convé que traguem partit de les coses bones que sabem fer i no donar tanta importància allò que no sabem o ens ix malament. És molt important que, com a docents elogiem el treball que realitzen els nens i nenes a l'aula, tant ho facin malament o bé. A més, potenciar els seus avantatges pel que fa al desenvolupament d'alguna àrea, és gratificant tant per al xiquet o xiqueta com per a la mestra.

Pel que fa referència a Axel Honneth, trobem un contingut que va lligat al tema de la inclusió com és el Reconeixement, per tal d'aconseguir que tothom sigui inclúsiu amb totes aquelles persones que ho necessiten. Treballar el reconeixement és anar un pas més enllà de la tolerància, és a dir,

cal que les persones reconeixin la diversitat o la diferència de les persones com una cosa igual de vàlid a les seves creences, idees, característiques o possibilitats. Aquesta idea cal donar-la a conèixer a tothom des de menuts, cal que a les escoles infantils es treballi el reconeixement de les persones de forma que els més menuts puguin transmetre aquests coneixements a pares, germans, avis, amics..., i amb l'ajuda de tots intentar canviar la societat a la qual vivim i crear una societat inclusiva on tothom és igual que la resta, sense cap etiqueta, menyspreu o estereotip. És necessari conscienciar a l'alumnat que tots som iguals però a la mateixa vegada diferents, ja que cada un té un ritme d'aprenentatge, uns ulls diferents, uns cabells... i per això no cal que els apartem de la societat, sinó que hem d'integrar-los, treure d'ells tots els coneixements de totes les destreses i enriquir-nos amb les diferències.

Axel Honneth (1997) és el responsable d'aquesta teoria del reconeixement. Es tracta d'un filòsof i sociòleg alemany, el qual té una lluita constant perquè la societat faci un reconeixement i tingui un respecte social per totes aquelles persones que la componen, independentment de les seves característiques físiques, personals, socials, culturals, psicològiques, etc. En aquest sentit, Honneth (1997) partint dels escrits de Hegel, proposa treballar el reconeixement a partir de les tres formes principals de menyspreus que ens fem les persones com són: cos, els drets i formes de vida. Axel planteja tres esferes de reconeixement: 1) Dedicació emocional-amor, 2) Drets jurídics i 3) Solidaritat.

En primer lloc, pel que fa a l'esfera de dedicació emocional, Basaure (2011) afirma que: "El Reconeixement és la ferramenta més fonamental per a frenar la injustícia i menyspreu social i un element imprescindible per a la construcció de la subjectivitat humana" (Honneth, 1999, p.46-47). Així, el primer reconeixement que Honneth planteja és el reconeixement del cos, de la integritat física, de les nostres característiques físiques, evolutives o personals i les acceptem de forma que el nostre desenvolupament i aprenentatge giri entorn d'elles. Una volta les hem reconegut i som acceptats tal com som, cal passar al reconeixement dels altres. És necessari conèixer les característiques i diferències dels altres i acceptar-les de la mateixa manera que acceptem les nostres, ja que es tracta de característiques i necessitats personals diferents però no per això hem de considerar aquestes persones amb inferioritat. És molt important reconèixer a tothom tal com és, perquè si fem un mal reconeixement de les persones, pot portar a danyar l'autoestima. A menor reconeixement major dany a l'estructura de la personalitat dels subjectes (Honneth, 1999, p.47). Profunditzant una mica en sentit emocional d'aquesta esfera, cal comentar que l'amor de les persones és l'element fonamental per aconseguir un benestar personal de tot ser humà. Aquesta relació comença des de menuts on els nens i nenes reben l'amor incondicional de pares i mares, de forma que dins d'aquesta esfera sols caben aquelles persones que estan més prop de l'individu. A la societat en què vivim trobem infinitat de famílies com són: famílies nuclears, famílies monoparentals, famílies homoparentals, etc. gran varietat de famílies però totes elles amb un mateix objectiu, cuidar i respectar al seu fill o filla en un ambient d'amor i seguretat. Cal que els



nens i nenes també respecten aquest tipus de famílies, perquè moltes vegades fan burla als nens i nenes del tipus de família que té, i des de les escoles hem de canviar aquesta visió i fomentar la igualtat, no sols de persones amb necessitats sinó també de tots aquells que envolten a les persones. Aquestes relacions seran reproduïdes per l'individu donant lloc a un benestar personal i benestar de les persones que l'envolten. És necessari que tots els nens i nenes tinguin unes bones relacions emocionals, ja que, aquesta concepció crea a sers solidaris, respectuosos i amables amb la resta. Respecte al tema de la inclusió, dins d'aquesta esfera o etapa de Axel entraria el reconeixement a la diversitat funcional, discapacitats... Cal que els nens reconeguin als companys i companyes amb alguna discapacitat o diversitat com a sers iguals a ells, ja que són nens i nenes que tenen problemes en alguna àrea del seu desenvolupament i els quals necessiten una ajuda més profunda per tal d'aconseguir desenvolupar-la.

Seguint en les esferes que Honneth (1999) planteja, trobem l'esfera dels drets jurídics, els drets humans als quals tothom té dret. Aquesta esfera és l'esfera que procura una llibertat individual, a través de la qual les persones es reconeixen com a persones iguals i lliures, donant lloc a sers humans respectuosos. Aquests drets fan que l'individu reconegui aquelles qualitats que comparteix amb els altres, però Honneth no vol quedar-se simplement amb això, sinó que pretén que l'individu reconegui aquelles qualitats que el fan diferent dels companys i companyes. Aquest segon reconeixement fa referència aquelles persones immigrants, famílies que es busquen la vida i treballen durament per poder tirar endavant la família i de les quals cal que aprenguem, ja que, no hem de menysprear-les per ser d'altre país, tindre una altra cultura diferent de la nostra o ser d'un país d'origen diferent. És necessari que tothom ens acceptem els uns als altres i puguem aprendre juntament en un mateix àmbit, escola, classe o societat. Cal que lluitem perquè, d'aquesta manera ampliarem horitzons de valors morals de la societat, la qual cosa pot propiciar que nous grups comencen lluites pel reconeixement (Honneth, 1999, p.48).

D'aquesta visió de Axel Honneth sorgeix l'última esfera, el valor social que tot ser humà mereix. Aquesta esfera fa referència al valor social que reben les persones i que permet referir-se a les seves qualitats i facultats de forma positiva. És a dir, és una aportació que fa que l'individu pugui mostrar les seves qualitats, destreses o característiques al món que l'envolta d'una manera favorable i útil perquè si fem un menyspreu o ofensa a altres persones pot provocar una ferida psíquica que porta a un fracàs de la persona (Honneth, 1999, p.49). D'aquesta manera, quan per part de la família, escola, amics o veïns es reforcen actituds, aprenentatges o pensaments dels nens i nenes, creem persones amb una gran seguretat i confiança amb ells mateixos, la qual cosa fem que transmeten tot allò que saben i coneixen als altres, creant persones amb un gran valor social. Dins d'aquesta esfera entra el menyspreu a les diferents formes o estils de vida com són persones d'altres cultures, persones homosexuals o famílies monoparentals, entre d'altres. Cal que ensenyem i transmetrem als nens i nenes un reconeixement social de tothom perquè, com anem dient durant tot el treball que és necessari i important que acceptem a les persones tal com

són, independentment de la cultura, tipus de família, característiques, necessitats, etc., perquè tots som diferents, però tots tenim alguna cosa que ens fa especial i que hem de transmetre i ensenyar als altres.

Per últim, podem adonar-nos perquè Honneth diferencia en tres les formes de reconeixement. En canvi, el que Honneth no tracta és en profunditzar en la possibilitat d'interacció entre les tres esferes. Honneth diu: "aquests tres tipus de reconeixement que, agafats conjuntament, deuen construir la posició moral, no pot haver-hi una relació harmònica, sinó que ha d'existir una relació de tensió permanent" (1999, p.50).

Finalment, després de veure la visió d'aquests autors en relació al tema de la inclusió i analitzar els seus escrits, m'he adonat de la importància de la inclusió a la societat que vivim, ja que es un tema de gran rellevància a inicis del S. XXI. Cada vegada està més present i és necessari que tothom sigui inclúsiu no sols amb aquelles persones amb NEE, sinó amb tots aquells que ho necessiten. És molt important saber acceptar-nos per poder acceptar a la resta de la societat. A més, hem d'intentar canviar la visió que hi ha de la inclusió i crear plans d'actuació continuada a la diversitat i inclusió de persones d'altra cultura, raça, necessitats personals, pobresa, incorporació tardada al sistema educatiu, etc. Un aspecte que podria fer canviar la visió de la societat seria tractar als centres educatius dies clau com per exemple el Dia de la Pau, Dia de l'autisme, etc., ja que d'una manera diferent tothom se n'adona de lo important que és formar part de la societat sense exclusions. En l'annex 1 trobem un vídeo del col·legi Eleuterio Pérez pel dia de l'autisme. En ell podem veure com tota la comunitat educativa és sensibilitza amb aquelles persones amb autisme i les dona a conèixer. A més, el col·legi ha realitzat una setmana de sensibilització per l'autisme anomenada Inclusió Art II, on s'han realitzat infinitat d'activitats per a donar a conèixer a tothom la importància de la inclusió i el respecte als altres.

#### 4. METODOLOGIA

Abans de portar a terme la metodologia, es va realitzar una anàlisi al context del col·legi on es va dur a terme el projecte, de manera que vaig adonar-me que el barri i tots els centres educatius del voltat estan dotats, en gran mesura, de materials i recursos per a tractar totes aquelles persones que ho necessiten d'alguna manera o altra. Aquesta informació podrà ser trobada a l'annex 2.

Pel que fa referència a la metodologia emprada al projecte, s'ha utilitzat una metodologia constructivista, on l'alumnat és el protagonista del seu aprenentatge, relacionant els coneixements previs en els conceptes i continguts que anirà adquirint durant la seva etapa educativa. He pensat donar a conèixer als nens i nenes la inclusió educativa d'una forma lúdica i divertida, gaudint en tot moment. Aleshores, tenint en compte el principi d'aprenentatge significatiu de David Ausubel plantejem la metodologia del nostre projecte de treball:

És una teoria psicològica perquè s'ocupa dels processos mateixos que l'individu posa en joc per aprendre [...] centra l'atenció en el que ocorre a l'aula quan els estudiants aprenen [...] es tracta d'una teoria constructivista, ja que és el propi individu-organisme el que genera i construeix el seu aprenentatge (Ausubel, 1976, p.1).

Després d'investigar, analitzar i comparar diferents metodologies, considero que aquesta és la que millor s'adapta al projecte i a la filosofia de treball. Aquesta metodologia ens permetrà aconseguir els objectius proposats que proposi a continuació.

##### I. Objectius

Els objectius que s'intenten aconseguir en la posada en practica d'aquest TFG són els següents:

###### Objectiu general:

- Donar a conèixer la importància de la inclusió (G1)

###### Objectius específics:

- Apropar als nens i nenes a la inclusió (E1)
- Fomentar les relacions personals (E2)
- Reforçar el reconeixement com a eina per a la inclusió (E3)
- Fomentar el principi d'igualtat (E4)
- Crear treball cooperatiu (E5)

## II. Destinataris

Els destinataris per al projecte plantejat sobre la inclusió són els alumnes de tres anys d'Educació Infantil del col·legi Eleuterio Pérez de la Vall d'Uixó, en la província de Castelló.

## III. Temporalització

La intervenció s'ha dut a terme durant dues setmanes, del 3 al 12 d'abril. La pràctica docent ha tingut una durada de sis activitats de 45 minuts cadascuna, on l'alumnat a través del joc ha pogut adquirir el concepte d'inclusió. El motiu de realitzar el projecte en aquestes setmanes és pel fet que al col·legi Eleuterio Pérez és va realitzar la setmana de sensibilització per l'autisme, i aprofitant la celebració d'aquesta setmana, vaig pensar que tindria major oportunitat per a donar a conèixer als més menuts la importància de la inclusió.

Lunes	Martes	Miercoles	Jueves	Viernes	Sabado	Domingo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
18	19	20	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Il·lustració 1. Taula de temporalització de creació pròpia

## IV. Activitats

Les activitats estan plantejades per a donar a conèixer a l'alumnat el concepte d'inclusió, així com fomentar el principi d'igualtat, crear treball cooperatiu, fomentar les relacions entre els companys i el reconeixement. Es tracta d'activitats molt visuals i inclouen la utilització de gran quantitat de recursos educatius com són vídeos, contes, murals, música, fet que, a banda de comportar un aprenentatge significatiu, motiva i diverteix als xiquets. Algunes de les activitats són de creació pròpia i altres han sigut tretes d'una guia que em va resultar molt atractiva la forma de tractar el tema de la inclusió i transmetreu als nens i nenes. Totes elles han sigut adaptades a l'edat dels nens i nenes i a les necessitats i objectius del projecte.

A continuació, descriurem la pràctica docent que drem a terme a la classe. En primer lloc, realitzarem les rutines; seguidament, passarem a la realització de les activitats i finalment, els nens i nenes tractaran les competències fins ara planificades. Aquest projecte disposa de sis activitats repartides cada una en un dia diferent, durant dues setmanes. Aquestes tindran una

durada de 45 minuts aproximadament, depenent de l'hora a què es realitzen i de l'interès que els nens i nenes mostren.

L'organització d'aquestes activitats es realitzarà de forma grupal, a les que assistiran tots els xiquets i xiquetes de la classe. En quant a l'espai, treballarem a l'aula amb la distribució actual fins ara, perquè l'alumnat se senti còmode i relaxat per poder treballar de la millor forma i així aconseguir els objectius plantejats anteriorment.

A més, al annex 3 trobem imatges del desenvolupament de les activitats

### Activitat 1: Ens ajudem

#### **Objectius:**

- Conèixer la inclusió (G1, E1)
- Fomentar el principi d'igualtat (E2)
- Crear treball cooperatiu (E3, E4)
- Fomentar el reconeixement (E4)

#### **Desenvolupament de l'activitat:**

L'activitat consisteix a crear un pòster gegant on els nens i nenes poden anotar si veuen que algun company/a no es acceptat o es rebutjat per la resta de nens o nenes del centre. Aquest pòster D'aquesta manera intentarem que els nens i nenes prenguin consciència de la inclusió i es fomenti el reconeixement.

#### **Avaluació:**

<b>ÍTEMS A AVLUAR</b>	<b><u>SI</u></b>	<b><u>NO</u></b> <b>X</b>
¿Tenen consciència de la inclusió?	X	
¿Es fomenta el principi d'igualtat?	X	
¿Mostren interès per ajudar a les persones?	X	
¿Hi ha una bona participació?	X	
¿S'ajuden per ajudar als altres?	X	

Taula 1. Avaluació activitat d'elaboració pròpia

### Activitat 2: ¿Com som?

#### **Objectius:**

- Fomentar el principi d'igualtat (E2)
- Fomentar les relacions personals (E3, E4)
- Fomentar el reconeixement (E5)

#### **Desenvolupament de l'activitat:**

Aquesta activitat consisteix en la narració del conte de Elmer, un elefant que és diferent de la resta dels elefants i el qual no ho entén. Elmer intenta canviar i ser igual que els altres, però no ho aconsegueix i els elefants que se n'adonen l'acullen com a un elefant més, encara que és diferent. S'intenta sensibilitzar a l'alumnat cap a les diferències i tracta la inclusió.

#### **Avaluació:**

<b>ÍTEMS A AVLUAR</b>	<u>SI</u>	<u>NO</u>
¿Coneixen el conte de Elmer?	X	
¿Havien vist el conte?	X	
¿Identifiquen el problema de Elmer?	X	
¿Es posen en el lloc d'altres persones?	X	
¿Prenen consciència de que tots som iguals?	X	
¿Han gaudit de l'activitat?	X	

Taula 2. Avaluació activitat d'elaboració pròpia

### Activitat 3: Puzzle

#### **Objectius:**

- Donar a conèixer el tema de la inclusió (G1, E1)
- Fomentar el principi d'igualtat (E2)
- Fomentar les relacions personals (E3, E4)

#### **Desenvolupament de l'activitat:**

L'activitat consisteix en formar un puzzle gegant entre tots els alumnes de la classe amb el lema de "TOTS SOM IGUALS PERÒ TAMBÉ DIFERENTS". Cada grup de classe tindrà unes lletres del puzzle que hauran de muntar i finalment totes seran unides per crear el puzzle gegant. Intentem que amb aquesta frase els nens i nenes se'n adonen que tots necessitem ajuda per a realitzar tasques i que cal que ens ajudem els uns als altres. A més, farem incipient en la inclusió educativa, explicant que significa i intentant que els nens i nenes prenguin consciència.

#### **Avaluació:**

<b>ÍTEMS A AVLUAR</b>	<u>SI</u>	<u>NO</u>
¿Coneixen la paraula inclusió?		X
¿Reconeixen que tots som iguals?	X	
¿Saben que se'm d'ajudar?	X	
¿S'ajuden per a crear el puzzle de grup?	X	
¿S'ajuden per a crear el puzzle gegant?	X	
¿Hi ha treball cooperatiu?	X	

Taula 3. Avaluació activitat d'elaboració pròpia

### Activitat 4: Vivim la diferència

#### **Objectius:**

- Donar a conèixer el tema de la inclusió (G1, E1)
- Fomentar el principi d'igualtat (E2)
- Fomentar les relacions personals (E3, E4)

#### **Desenvolupament de l'activitat:**

L'activitat consisteix a ficar música i pintar allò que la música ens transmet però amb els ulls tancats, posant-se així en el lloc d'una persona amb ceguera i vigent la diferència; una experiència diferent del que estan acostumats a realitzar. D'aquesta manera s'intentarà que se'n adonen que tots som iguals i tots necessitem ser acceptats a la societat que vivim.

## Avaluació:

<b>ÍTEMS A AVLUAR</b>	<u>SI</u>	<u>NO</u>
¿Veuen importat ajudar als altres?	X	
¿Saben lo important que és no diferenciar?	X	
¿Se n'adonen de lo difícil que es viure amb alguna NEE i ser exclòs?	X	
¿Han gaudit d'aquesta experiència?	X	
¿Han participat activament en l'activitat?	X	

Taula 4. Avaluació activitat de creació pròpia

### Activitat 5: Sessió audiovisual

#### **Objectius:**

- Conèixer la inclusió (G1, E1)
- Fomentar el principi d'igualtat (E2)

#### **Desenvolupament de l'activitat:**

Aquesta activitat consisteix a veure diferents vídeos relacionats amb la inclusió. En primer lloc visualitzarem el vídeo "Por cuatro esquinitas de nada". A més, veurem la representació que la classe de 3 anys ha realitzat del conte "La rateta presumida" on la protagonista és una nena xinesa de la classe. Després de visualitzar-los, realitzarem una petita assemblea per intentar fer-los veure que tots necessitem ajuda els uns dels altres i es molt importat acceptar a les persones independentment de la raça, edat, característiques...

#### **Avaluació:**

<b>ÍTEMS A AVLUAR</b>	<u>SI</u>	<u>NO</u>
¿Coneixen el conte?		X
¿Han mostrat interès en l'assemblea?	X	
¿Se n'adonen de les diferències ?	X	
¿Han participat en l'activitat?	X	

Taula 5. Avaluació activitat de creació pròpia

### Activitat 6: Mural

#### **Objectius:**

- Conèixer la inclusió (G1, E1)
- Fomentar el principi d'igualtat (E2)
- Fomentar les relacions personal (E4)
- Crear treball cooperatiu (E3)

#### **Desenvolupament de l'activitat:**

L'activitat consisteix a realitzar un mural amb la frase "UN MON IGUAL PER A TOTS". A més, els nens pintaran el mural de forma conjunta.

#### **Avaluació:**

<b>ÍTEMS A AVALUAR</b>	<b><u>SI</u></b>	<b><u>NO</u></b>
¿Han gaudit de l'activitat?	X	
¿Han adquirit coses noves sobre el tema de la inclusió?	X	
¿Han adquirit coneixements nous?	X	
¿Participen en l'activitat?	X	
¿Se n'adonen de la importància d'ajudar?	X	
¿És fomenta el treball cooperatiu?	X	
¿Han adquirit el principi d'igualtat?	X	

Taula 6. Avaluació activitat d'elaboració pròpia

## V. Avaluació

Per a la realització de l'avaluació s'ha de tenir en compte que no podem tenir els mateixos criteris d'avaluació per a tots els xiquets i xiquetes, ja que, cada nen i nena parteix d'una base de coneixements i té un ritme d'aprenentatge.

L'avaluació, tal com indica l'ORDRE de 24 de juny 2008, de la Conselleria d'Educació, sobre l'avaluació en l'etapa d'Educació Infantil, ha de ser global, contínua i formativa. En ella podem distingir tres moments d'avaluació:

- ⊃ Avaluació inicial: Ací, realitzem una avaluació de diagnòstic amb la finalitat de detectar els coneixements previs dels nens i nenes, i conèixer les seves necessitats i suscitar motivació cap als continguts que tractarem.
- ⊃ Avaluació contínua: A l'inici d'aquesta, realitzarem una avaluació inicial (pluja d'idees). A més ha de servir-nos per revisar els objectius, metodologia i activitats, i s'emprarà l'observació directa.
- ⊃ Avaluació final: Té per objectiu el control dels resultats de l'aprenentatge, permetent determinar si s'han aconseguit o no.

Pel que fa a l'avaluació de diagnòstic, aquesta consisteix en saber tot allò que saben els nens i nenes sobre el tema escollit. Els instruments emprats són una plantilla d'observació, en la que s'anotà el més rellevant i el que pensem que ens servirà per avaluar posteriorment el projecte.

Posteriorment, durant tota la intervenció, s'utilitzà l'observació directa, un mètode que fem per aconseguir informació de forma ràpida, de manera que ens permet aproximar-nos a allò que es pretén avaluar. Per anotar allò que estem observant, s'utilitzà un quadern de notes. Es tracta d'una llibreta en la qual s'anoten dades, expressions o opinions més rellevants

Finalment, es va realitzar una avaluació general del projecte per veure si s'havien aconseguit els objectius proposats, també es realitzà una avaluació de les activitats i posteriorment, de la meua actitud com futura docent. A continuació podem veure les taules d'avaluació emprades al projecte:



<b>ÍTEMS A AVLUAR</b>	<b><u>SI</u></b>	<b><u>NO</u></b> X
¿Coneixen el tema de la inclusió?	X	
¿Son persones inclusives?	X	
¿Coneixen el principi d'igualtat?	X	
¿Treballen de forma cooperativa?	X	
¿Hi ha un bon clima de treball?	X	
¿Es respecten?	X	
¿Tenen un reconeixement personal?	X	
¿Reconeixen les característiques dels companys?	X	
¿Hi ha bones relacions entre companys/es?	X	
¿I amb la resta de nens i nenes de l'escola?	X	

Taula 7. Plantilla d'observació de elaboració pròpia

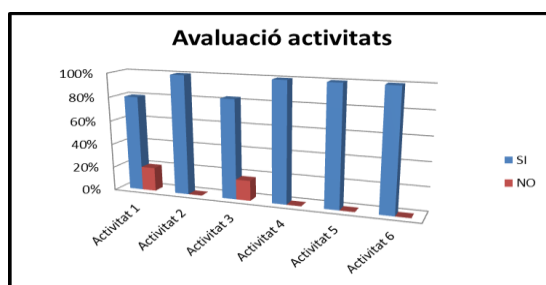
<b>ÍTEMS A AVLUAR</b>	<b><u>SI</u></b>	<b><u>NO</u></b>
<b>PRÀCTICA (ACTIVITATS)</b>		
¿Les activitats han sigut adequades al tema de la inclusió?	X	
¿Les activitats han estat adequades a les necessitats dels nens?	X	
¿Els materials emprats han sigut coherents al tema del projecte?	X	
¿Les activitats han sigut clares per transmetre els objectius?	X	
¿S'han adaptat al temps previst?	X	
¿L'organització ha sigut adequada?	X	
<b>DOCENT</b>	<b><u>SI</u></b>	<b><u>NO</u></b>
¿S'ha emprat un llenguatge adequat?	X	
¿Hi ha hagut una actitud motivadora?	X	
¿S'ha prestat atenció a tots els nens i nenes?		X
¿S'ha proporcionat informació sobre la inclusió?	X	
¿S'ha fomentat el principi d'igualtat?	X	
¿S'ha creat treball cooperatiu i unes bones relacions entre els nens i nenes?	X	
¿S'han aportat coneixements nous?	X	
¿El projecte m'ha ajudat a millorar com a docent?	X	
¿S'ha transmet la importància de la inclusió?	X	
<b>PROJECTE</b>	<b><u>SI</u></b>	<b><u>NO</u></b>
¿S'ha transmet el tema de la inclusió als més menuts?	X	
¿S'ha transmet de forma clara i senzilla els objectius del projecte?	X	
¿S'han aconseguit els objectius proposats?	X	
¿S'han emprat recursos?	X	
¿Les activitats han sigut adequades per als nens i nenes?	X	
¿S'ha emprat una metodologia adequada?	X	

Taula 8. Avaluació final de creació pròpia

## 5. RESULTATS

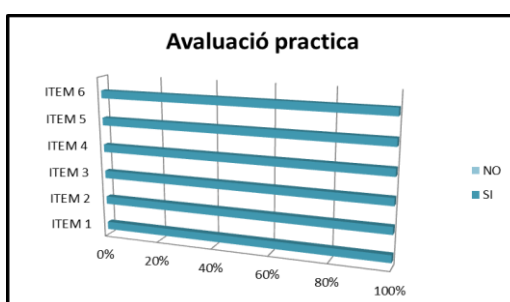
Les següents dades s'han obtingut a través de diferents instruments, entre els que s'entenen l'observació directa, la plantilla d'observació i l'avaluació de les activitats i del projecte. En primer lloc, detallem els resultats obtinguts de cada una de les avaluacions individuals de les activitats proposades al projecte. Totes elles són en resposta de "Sí" i "No" amb resultat de percentatge.

En la il·lustració 2 observem un percentatge alt d'acceptació en les activitats, exceptuant l'activitat 3 i 4 en la que s'ha obtingut un percentatge més negatiu a causa de la pregunta ¿Coneixen el tema de la inclusió?, i ¿Tenen consciència de la inclusió?, els nens i nenes al començament del projecte no sabien res sobre el tema escollit, la qual cosa fa que el percentatge sigui un poc negatiu.



Il·lustració 1. Percentatge avaluació activitats

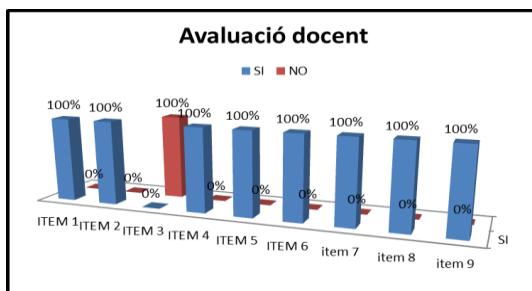
A la il·lustració 3 podem veure el resultat obtingut de la pràctica docent. El projecte ha obtingut un bon resultat, a causa de l'acceptació per part dels nens i nenes de totes i cada una de les activitats. Aquest ha tingut un màxim de 100% d'acceptació, ja que tots els ítems han sigut contestats de forma positiva.



Il·lustració 2. Avaluació practica

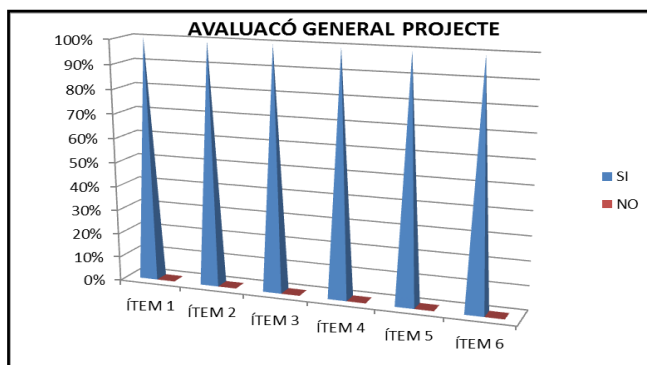
La il·lustració 4 mostra els resultats obtinguts quant a l'avaluació personal com a docent en la realització del projecte. En la dita gràfica, trobem els percentatges de "Sí" i de "No" separats per

ítems, i podem veure com tots els ítems posseeixen un 100% de "Sí", exceptuant l'ítem 3 a la pregunta ¿S'ha prestat atenció a tots els nens?



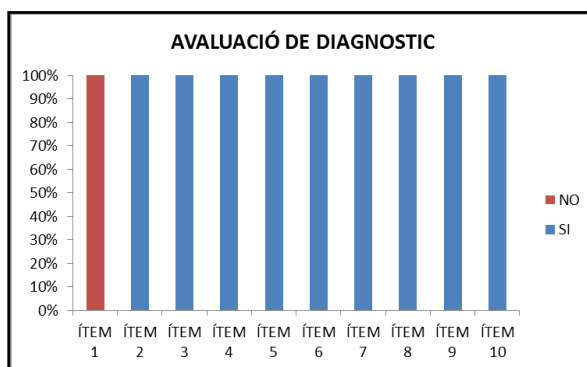
Il·lustració 3. Avaluació docent

A la il·lustració 5 trobem els resultats obtinguts del projecte en general. Podem observar que s'ha obtingut un màxim de 100% de puntuació de "Sí" en tots els ítems plantejats



Il·lustració 4. Avaluació general projecte

Finalment, mostrem els resultats obtinguts quant a l'avaluació de diagnòstic realitzada al començament del projecte, per veure quins eren els coneixements dels nens i nenes entorn del tema escollit. A la il·lustració 6 trobem un 100% de "Sí" en tots els ítems plantejats llevant de l'ítem u que ha obtingut un 100% en resposta de "No".



Il·lustració 5. Avaluació de diagnòstic

## 6. DISCUSSIÓ

Després de realitzar la pràctica docent i observar els resultats obtinguts, tenint en compte els objectius que es plantejaven al principi del projecte i basant-se en les necessitats detectades, puc afirmar que s'ha obtingut un resultat positiu del projecte de treball. A més, les valoracions personals dels nens i nenes de la classe on s'ha dut a terme el projecte, ha sigut positives, llevat d'alguns percentatges negatius obtinguts en els resultats i que comentarem el perquè d'aquests resultats a continuació:

En primer lloc, cal comentar que totes les activitats han tingut un nivell alt d'acceptació, en canvi l'activitat u posseeix un percentatge negatiu a causa de l'ítem que s'ha plantejat per a la seva avaluació. Açò és pel plantejament de l'activitat, ja que era la primera presa de contacte al tema de la inclusió. A més, també té a veure l'edat dels nens i nenes la qual cosa no tenen consciència d'alguns aspectes tan importants com són la inclusió, no entenen el seu significat. A mesura que han realitzat més activitats han anat adquirint coneixements i a poc a poc, han entès el tema de la inclusió. Per aquesta raó, l'activitat núm. 1 ha obtingut un resultat negatiu i per això no opta al 100% d'acceptació. Comentar que totes i cada una de les activitats poden ser millorades encara que el seu percentatge hagi sigut d'un 100%, perquè sempre hi ha aspectes a millorar o rectificar.

En segon lloc, en l'avaluació de la pràctica com a docent, s'observa que la forma en la que s'ha avaluat és amb resposta de "Sí" i "No". En ella vegem que tots els ítems coincideixen amb un 100% en la resposta de "Sí", excepte l'ítem 3. Açò és a causa de la pregunta plantejada ¿S'ha prestat atenció a tots els nens i nenes?, a la que la resposta ha sigut d'un "No". Durant tota la pràctica docent s'ha intentat atendre a tots els nens i nenes de la classe, i a més, la practica ha girat entorn dels seus interessos però sempre podem millorar i prestar més atenció, ja que són una classe de vint-i-cinc alumnes de tres anys i tots a l'hora necessiten que els atenguis de seguida, la qual cosa fa que no puguis aplegar a resoldre els dubtes de tots i totes. D'aquí que no s'aplegui a un 100% en tots els ítems plantejats.

Finalment, pel que fa a l'avaluació de diagnòstic realitzada al començament del projecte, aquesta ha obtingut un 100% en tots els ítems plantejats llevat de l'ítem número u que ha obtingut un percentatge negatiu a causa de la pregunta ¿Coneixen el tema de la inclusió? Al començament del projecte els nens i nenes no tenien cap coneixement entorn de la inclusió, a mesura que realitzaven activitats i parlàvem sobre el tema, els nens i nenes han anat adquirint coneixements nous entorn de la inclusió. Per aquesta raó el percentatge negatiu quant a l'avaluació de diagnòstic i en general a l'ítem u.

## 7. CONCLUSIÓ/PROPOSTA DE MILLORA.

Com a conclusió, puc dir que és important donar a conèixer als més menuts el tema de la inclusió, no sols als centres educatius sinó també en la resta d'àmbits, perquè molts d'ells no tenen consciència de la importància de tractar a les persones tal com són i no jutjar per les característiques o necessitats pròpies. A més, veig important tractar el reconeixement com a eina per a la inclusió, ja que per a ser persones inclusives cal que primer ens reconeixem a nosaltres mateixos tal qual som, acceptant les virtuts i els defectes per a després poder acceptar a la resta de persones. També és molt important la forma de plantejar els objectius en un projecte de treball, ja que tot gira entorn d'ells i cal que tots es compleixin. En aquest treball, estic satisfeta en els objectius plantejats, ja que s'han complit tots i cada un d'ells.

Com a proposta de millora del projecte de treball sobre el tema de la inclusió, podem fer referència a una de les activitats plantejades. Crec que seria convenient replantejar l'activitat u. Açò fa referència a què els nens i nenes en ser tan petits no tenen la noció bàsica d'inclusió, la qual cosa dificulta el començament del projecte. A més, seria convenient fer una xicoteta introducció del tema i seguidament passar al plantejament de les activitats de forma que tinguessin uns coneixements previs del tema. També crec convenient millorar per a futures intervencions els ítems plantejats, ja que alguns d'ells poden entendre's malament i fer que els resultats surten de forma negativa. Quant a la meua practica, puc afirmar que encara que els resultats han sigut favorables, crec que sempre esta bé millorar-ho tot, rectificar llenguatge, expressions o sensacions.

Finalment, puc afirmar que estic prou contenta amb els resultats obtinguts de tot el projecte, ja que he tingut l'oportunitat de transmetre als més menuts un tema tan important com és la inclusió. A més, realitzar la pràctica en un context reial, fa que m'ajudi a veure la realitat tal com és, de tal forma que m'ajudi a créixer com a persona i com a futura docent. A més, sóc conscient que tot es pot millorar sempre, i hem quedat amb l'aprenentatge tret durant aquestes dues setmanes d'intervenció.

## 8. BIBLIOGRAFIA

Cid, J. (2005). Guía de materiales para la inclusión educativa: discapacidad intelectual y del desarrollo. *Educación Infantil*. Recuperado de [http://fevas.org/?wpfb\\_dl=33](http://fevas.org/?wpfb_dl=33)

Ferrer, E., y Martínez, S. (2005). La formación de las familias en el marco de la escuela inclusiva: un reto para las comunidades de aprendizaje. *Educación*, Vol. 35. Recuperado de <http://educar.uab.cat/article/view/v35-ferrer-martinez>

Ley Nº 4305. Real Decreto de Educación Especial, España, 6 de marzo de 1985. Recuperado de

Ley Nº 7899. Ley Orgánica de Educación, España, 3 de mayo de 2006. Recuperado de

Ley Nº12886. Ley Orgánica para la mejora de la calidad educativa, España, 9 de diciembre de 2013. Recuperado de

Pujolàs, P. (2010). No es inclusión todo lo que se dice que es. *Aula de Innovación Educativa*, Nº191, pp. 38-41. Recuperado de [http://www.fapac.cat/sites/all/files/aula\\_1.pdf](http://www.fapac.cat/sites/all/files/aula_1.pdf)

Pujolàs, P. (2012). Aulas inclusivas y aprendizaje cooperativo. *Educación siglo XXI*. Vol. 30, Nº 1, pp. 89-112. Recuperado de [http://repositori.uvic.cat/bitstream/handle/10854/1998/artconlli\\_a2012\\_pujolas\\_pere\\_aulas\\_inclusivas.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://repositori.uvic.cat/bitstream/handle/10854/1998/artconlli_a2012_pujolas_pere_aulas_inclusivas.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Rodríguez, M. (2004). La teoría del aprendizaje significativo. Recuperado de <http://eprint.ihmc.us/79/1/cmc2004-290.pdf>

Hernán, F. (2011). Las esferas de reconocimiento en la teoría de Axel Honneth. *Revista de sociología*, Nº 26, pp. 45-57. Recuperado de [file:///C:/Users/cristina/Downloads/27487-92325-1-PB%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/cristina/Downloads/27487-92325-1-PB%20(5).pdf)

Honneth, A. (1999). Entre Aristóteles y Kant. Esbozo de una moral del reconocimiento. Nº 1, pp. 17-37. Recuperado de <http://revistas.ucm.es/index.php/ASEM/article/viewFile/ASEM9899110017A/16713>

## 9. ANNEXOS

### ✚ Annex 1 : SETMANA INCLUSIÓ ART II

- Vídeo sensibilització: <https://www.youtube.com/watch?v=XYOnh0Amu0o>
- Setmana Inclusió Art II



II-lustració 7. Inclusió Art II



III-lustració 6. Activitats



II-lustració 7. Graffiti



II-lustració 10. Escultura

## Annex 2 : ANALISI CONTEXT

### ASPECTES CONTEXTUALS I ANÀLISI METODOLOGICA

El col·legi Eleuterio Pérez, és un centre de titularitat pública ubicat en la població de la Vall d'Uixó, un poble de la comarca de la Plana Baixa ubicat a la província de Castelló. A més, està situat als estreps de la Serra d'Espadà. Tenint dintre el seu terme les "Coves de Sant Josep" d'origen càrstic i que constitueixen en l'actualitat un important centre d'atracció turística. Després de realitzar un estudi de mercat, aquest municipi té al voltant de 33.000 habitants sent així la quarta ciutat més gran de la província després de Castelló de la Plana, Vila-real i Borriana. A més, aquesta és una zona rural sense molta contaminació i disposa dels següents serveis: Servei sanitari, Poliesportiu, Supermercat, Policia, Veterinari, Etc.

La localitat té una superfície de 67,10 km<sup>2</sup> i està junt amb la costa mediterrània. El terme de la Vall d'Uixó està delimitat pel Nord amb els municipis d'Artana i Nules; per l'Est amb La Llosa, Moncofa i Xilxes; per l'Oest amb Alfondeguilla i pel Sud amb els termes municipals d'Almenara i Sagunt en la província de València. L'activitat econòmica i industrial en la localitat està centrada en l'activitat agrícola, amb dos grans artesanies com l'alpargatería i la terrisseria. Gràcies a la producció artesanal d'espardenyes, la indústria del calçat s'ha convertit en el sector punta del desenvolupament econòmic de la població.

Les festes patronals se celebren des del mes d'Abril fins a l'Octubre. Les primeres festivitats al municipi són les festes patronals de Sant Vicent Ferrer on destaquen la Fira agrícola; les festes de la Sagrada Família i el Santíssim Crist. Ambdues estan declarades festes d'interès turístic nacional. Les festes majors de la ciutat es completen amb la Setmana Popular Taurina on 50 penyes gaudeixen d'una setmana repleta d'actes lúdics i taurins i les Falles de Sant José de gran participació popular.

### ANÀLISIS I REFLEXIÓ SOBRE EL MITJÀ SOCIOLÒGIC DEL CENTRE

La Vall d'Uixó és un municipi que disposa d'una gran quantitat de centres educatius que atén a nens i nenes des del naixement fins a l'etapa adulta. Els més menuts poden començar el seu desenvolupament en les Escoles Infantils de la localitat, on trobem dues d'elles de titularitat pública; aquests poden seguir desenvolupant els seus coneixements als col·legis públics que hi ha en el municipi on poden assistir els xiquets i les xiquetes d'aquest i, a més, tots aquells que ho desitgen dels pobles del voltant. A més, al municipi podem trobar tres Instituts d'Educació secundària que ofereixen diferents modalitats de batxillerat i, a més, un d'ells ofereix Cicles Formatius de Comerç i Màrqueting.

Els més menuts no sols poden desenvolupar els seus coneixements als col·legis, sinó que també poden formar-se en altres modalitats com la música al Conservatori Professional de Música de la Vall d'Uixó al qual hi ha diferents nivells d'ensenyament autoritzats. El municipi també disposa



d'acadèmies d'Idiomes on tots aquells que ho desitgen poden acudir per desenvolupar diferents idiomes. La Vall disposa d'uns Centres d'Esplai que són un recurs Lúdic-educatiu d'Oci i Temps Lliure, municipal i gratuït per a la Infància; estan coordinats per l'educadora responsable del centre amb l'objectiu d'atendre a les necessitats i inquietuds dels xiquets i xiquetes participants. També podem trobar diferents espais educatius per a les mares i pares i per a altres persones interessades a formar-se. Trobem el Centre Públic de Formació de Persones Adultes Jordi de Sant Jordi que ofereix diferents programes d'activitats com cursos de formació bàsica, de valencià, d'idiomes, d'informàtica, etc. També trobem l'Escola de Pares i Mares amb l'objectiu d'oferir un espai de reflexió a les mares i pares per tal de millorar la capacitat educativa de la família i potenciar relacions entre pares-fills basades en la comunicació i respecte mutu, abordant diferents qüestions d'actualitat que repercuteixen en la tasca educativa dels fills.

La Vall d'Uixó disposa de diferents espais culturals que poder visitar com la Biblioteca Pública M<sup>a</sup> Dolors Garcia, el Teatre Municipal, el Museu d'Art Sacre, el Centre Cultural Palau de Vivel o l'Agència de Lectura Leonard Mingarro. A més, el municipi disposa d'una gran quantitat d'activitats culturals com tallers de cuina, de pintura o de costura i labors; concerts, xerrades o contacontes. També disposa d'una piscina coberta on tots aquells que ho desitgen poden realitzar diferents activitats i passar una estona agradable i divertida. Aquesta té un horari molt ampli que donar resposta a tots aquells que vulguin.

Pel que respecta a les característiques del costum de barri, podem dir que el col·legi Eleuterio Pérez està ubicat a un barri cèntric. Es tracta d'un barri que podria qualificar-se com autosuficient i consta d'una oferta comercial molt ampla, ja que disposa de molts comerços prop com carnisseries, forns, tendes de comestibles, sabateries, tendes de roba, tendes de material escolar... és un barri que està dotat de tot el més essencial per a les persones. Tots aquests comerços són de tipus tradicional-familiar, comerços de confiança, amb tradició, i proximitat, modern i adaptat a les tendències. A part d'aquest tipus de comerç, el poble també disposa de comerços més grans com supermercats repartits per tot el municipi. Tot açò, està envoltat de seguretat per a totes les persones del municipi de la Vall d'Uixó, ja que a les hores d'entrada i eixida dels col·legis trobem assistència policial per tal de moderar el tràfic i evitar accidents. Al voltant del centre trobem amplis espais verds per passar una estona relaxada i a més, compta amb parcs amb elements adequats a les característiques i necessitats dels més menuts per poder gaudir d'una estona amb els companys. Aquests estan dissenyats per a ser espais segurs per als més menuts, i estan més concorreguts en finalitzar l'horari lectiu dels nens, ja que després d'acabar les classes la gran majoria van una estona a jugar als parcs amb els amics i amigues i gaudir d'una estona fora de l'espai educatiu.

ANÀLISI I REFLEXIÓ SOBRE L'ESTRUCTURA ORGANITZATIVA DEL CENTRE ESCOLAR

El centre escolar conforma una comunitat d'aprenentatge, la qual cosa és pertinent que és detinguem i analitzem una sèrie d'aspectes que tenen relació amb la manera de funcionament i organització d'aquest en tot el seu conjunt.

Pel que fa a les instal·lacions del centre, el col·legi Eleuterio Pérez consta de tres edificis separats:

- Pavelló A, destinat a les dues unitats d'Educació Infantil de 3 anys.
- Pavelló B, on trobem les dues unitats d'Educació infantil de 4 anys i les dues d'Educació infantil de 5 anys. A més, trobem la tutoria del cicle d'Educació Infantil i una altra aula menuda d'usos múltiples.
- Pavelló C, és l'edifici central i en ell s'ubiquen totes les unitats d'Educació Primària distribuïdes per plantes. A la planta baixa hi ha dues aules de primer i dues de segon de primària, la tutoria de l'equip docent 1, l'aula CiL i l'aula d'informàtica; a més a més, també trobem el menjador escolar i la seva cuina, els despatxos de la psicopedagoga del centre, consergeria, secretaria i direcció, la sala de professors i les aules de logopèdia i educació especial i l'aula de religió. A la primera planta trobem dues aules de tercer de primària, tres de quart, dues de cinquè i dues de sisè i també les tutories dels equips docents 2 i 3, l'aula d'anglès i l'aula de música. El centre també disposa d'una aula de Psicomotricitat, un gimnàs i un pati exterior molt gran i amb diferents zones com la zona del parc o el pati de pedres.

Tots els espais del col·legi son utilitzat per l'alumnat i el professorat per al seu desenvolupament i creixement professional i personal. Al començament del dia, els xiquets i xiquetes acudeixen a la seva classe, assignada abans del començament del curs, i en ella realitzen les activitats programades per al seu aprenentatge; si cal, el professorat utilitzarà altres aules més grans per poder desenvolupar les activitats d'una forma diferent. Els patis són espais que s'utilitzen perquè els nens i nenes puguin gaudir d'una petita estona que es realitzen entre activitats.

L'accés al col·legi es pot realitzar per dues grans portes, a través de les quals entren tots els alumnes tant d'Infantil com de Primària. Els xiquets i xiquetes d'Infantil tenen les aules abans d'entrar a l'edifici principal; per entrar a elles podem accedir per dos espais diferents, per unes escales que donen lloc a un porxo cobert o per una rampa a l'altre costat de les aules. Recte a una porta d'entrada trobem l'edifici principal del col·legi, on podem trobar totes les aules de Primària a més del menjador, consergeria, despatxos, etc. Totes i cada una de les unitats que conformen el col·legi, estan adequades a les característiques dels nens, atenent sempre a les seves necessitats i tenint en compte les activitats programades. A més, el centre compta amb dues portes posteriors per al subministre de material necessari. L'hora d'accés al col·legi es realitza mitjançant una música a les 9.00 h; a les 12.30 h és hora d'anar a dinar, els nens que es queden al menjador són acompanyats per monitores al menjador, la resta són arregats per les famílies; a les 15.00 h els nens tornem al col·legi fins a les 16.30 hores que és hora d'anar a casa.

La porta principal del centre ronda tancada en tot moment, per accedir al col·legi en hores que no són d'entrada i d'eixida cal cridar al timbre que hi ha fora i que el conserge obri.

Pel que respecta a la comunitat educativa del col·legi Eleuterio Pérez, trobem un gran nombre de persones que la conformen. Trobem diferents òrgans de govern: La direcció dirigida per Pedro, el màxim responsable del centre, seguit el cap d'estudis Honori, encarregat de coordinar i vetlar per l'execució de les activitats docents de mestres i alumnes, controlar la puntualitat i assistència a classe i coordinar les avaluacions i Teresa la secretaria encarregada de realitzar totes les funcions relacionades amb els documents oficials i qüestions econòmiques. A més, els 8 professors d'infantil, 21 mestres de primària, 6 especialistes, 2 mestres a l'aula CiL, una psicopedagoga, una logopeda, i una mestra d'educació especial. El centre també disposa d'un conserge, una cap de cuina i una coordinadora de monitores del menjador. Alguns d'ells conformen el consell escolar i el claustre de mestres. Finalment, trobem l'AMPA que es tracta d'una associació de pares i mares d'alumnes.

D'acord amb el decret 233/1997 de 2 de setembre del Govern Valencià pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i funcional de les Escoles d'Educació Infantil i dels Col·legis d'Educació Primària Públics (DOGV 8/9/97). En el Capítol IV, punt 3 diu "El professor/a serà designat pel director/a, a proposta del Cap o de la Cap d'Estudis, d'acord amb els criteris establerts pel Claustre." D'altra banda, la selecció del director del centre és realitzada per Conselleria, és a dir, cada director elabora un projecte i Conselleria decideix quin de tots és el més adequat per al centre de tal forma que anomena al director, i després serà aquests qui designi al professorat.

La línia pedagògica adreçada al col·legi Eleuterio Pérez, és el treball per projectes. Cada cicle elabora i prepara els seus projectes pensant en els interessos i necessitats dels xiquets. Aquests resulten innovadors i atractius per als més menuts fent un aprenentatge de manera lúdica i divertida. A més, al centre es desenvolupen projectes innovadors com projectes de millora del pati, creació d'un hort i tallers tots els dijous a la vesprada. El tutor de cada aula és el responsable dels xiquets, les seves obligacions són acudir al centre cada dia, preparar tot el que és necessari per al dia a dia, que els xiquets desenvolupen el seu aprenentatge, gaudir dels més menuts, etc. Aquesta pot contar en tot moment amb les famílies, ja que en aquest col·legi hi ha una participació molt activa de totes les famílies; acudeixen a l'escola per fer tallers amb els nens, quan s'apropa alguna festa acudeixen a l'escola per confeccionar disfresses, decoració... Gran part d'aquestes famílies conformen l'AMPA del col·legi. El centre compta amb personal de suport per recolzar els altres professors, principalment en infantil, a més de suport de nens amb necessitats educatives. Aquests realitzen un quadrant al començament de cada trimestre per poder assistir 6 hores a la setmana a casa classe. Al Eleuterio Pérez no hi ha activitats extraescolars i complementaries en la formació dels escolars, aquest sols realitza activitats extraescolars després del menjador per aquell alumnat que té el servei de menjador. La localitat disposa de diferents espais educatius complementaris a l'educació dels nens com conservatori, EOI, clubs esportius, etc.

Pel que fa als documents institucionals del centre, aquest disposa de diferents documents de caràcter organitzatiu com el PEC, pla de convivència, projecte curricular, reglament de règim intern, pla d'atenció a la diversitat i inclusió, pla de normalització lingüística, pla d'acció tutorial i pla lector. Aquests documents es revisen gradualment, menys el PEC que el revisen quan creuen convenient, una vegada a l'any més o menys. Tots aquests documents són aprovats pel màxim responsable, la direcció del centre. Per altra banda, la PGA és la programació general anual que es realitza per a tot un curs, s'intenta complir amb les activitats programades encara que hi ha voltes que cal modificar-la, ja que el que s'avia programat no atén a les necessitats dels nens. Tots els documents anomenats anteriorment tenen una coherència amb la metodologia emprada al col·legi, ja que tots ells s'han creat amb una visió creativa i motivadora. Els llibres de text sols són utilitzats en Primària, els quals tenen un o diversos llibres per a cada matèria, en canvi, en Infantil no hi ha utilització de llibre de text, les mestres utilitzen fitxes en relació al projecte que treballen, i material manipulat per a treballar conceptes de matemàtiques, llengua i expressió escrita. Si hi ha algun nen que ho necessita, es realitzen adaptacions curriculars individualitzades per tal que aquest es desenvolupi d'una manera adequada a les seves característiques. Pel que respecta al material didàctic a les aules, aquestes disposen de gran varietat de material educatiu. Trobem materials individuals i altres que són compartits en grup per poder aprendre els uns dels altres. Aquests se seleccionen depenent d'allò que es pretén ensenyar. Son material molt atractiu i visual per a l'alumnat, a més de ser coherents amb la metodologia emprada pel centre.

El Menjador Escolar com a servei complementari del centre, pretén oferir una funció de suport a l'escolarització, afavorint al mateix temps l'educació alimentària. El responsable de l'alimentació de tots els escolars és la cap de cuina Carmen Alpuente. Pel que fa al control dels escolars en horari de menjador, el centre disposa de tres monitores baix la responsabilitat de la coordinadora de monitores de menjador Juani Llidó. El col·legi no disposa de transport escolar, ja que la gran majoria de l'alumnat és resident de la població, llevat de dos alumnes que si són recollits amb un autobús amb la tutela d'una monitora.

El col·legi disposa d'un pla d'emergència que és conegut per totes les persones que conformen la comunitat educativa. El centre es divideix per unitats i cada una d'aquestes disposa d'un plànol on es troben les eixides d'emergències en cas d'incendi i així evitar aglomeracions. Una vegada donada l'alarma d'emergència, el responsable de l'aula dirà als xiquets que facin una fila i abandonen l'aula al lloc de seguretat que els correspon. Cada unitat té un lloc de seguretat diferent per evitar aglomeracions i facilitar una evacuació més ràpida i sense cap incidència. Una volta tots fora el coordinador de cada cicle revisarà que no hi hagi ningú dins de les aules. El màxim responsable és el director. Podem trobar dos tipus pla d'emergència, de confirament (quedar-se dins de les aules perquè el perill està al pati) o d'evacuació. A més, el centre realitza diferents simulacres per conscienciar a l'alumnat i en cas d'emergència evitar nerviosisme.

### ✚ Annex 3: Imatges desenvolupament activitats

- Activitat 2, conte Elmer + manualitat



Il·lustració 11. Activitat conte Elmer

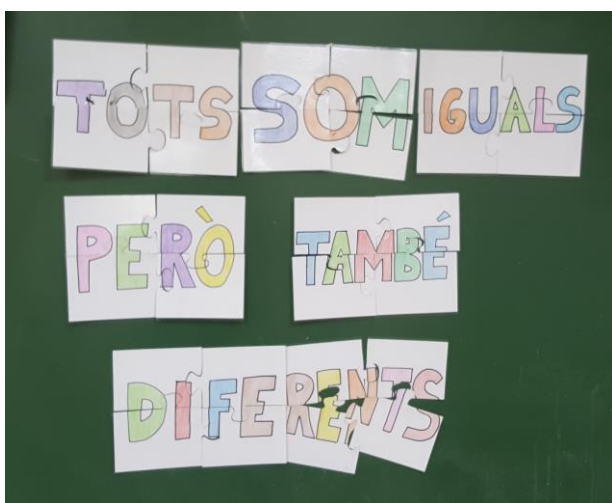


Il·lustració 12. Manualitat conte Elmer

- Activitat 3, puzle



Il·lustració 13. Activitat puzle



Il·lustració 14. Activitat puzle

- Activitat 4, coneixem la diferencia

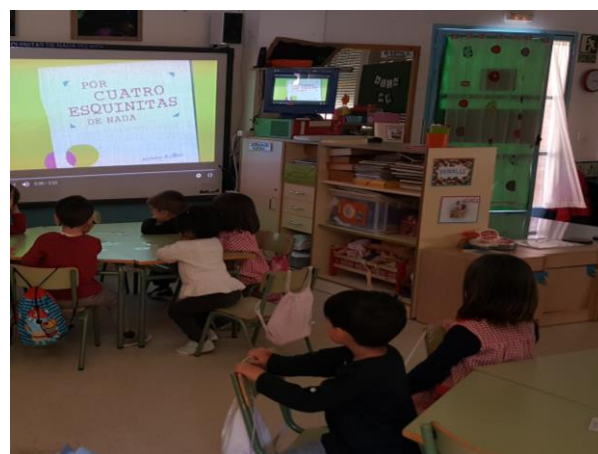


Il·lustració 15. Coneixem la diferencia

- Activitat 5, audiovisual



Il·lustració 16. La ratita presumida



Il·lustració 17. Conte Por cuatro esquinitas de nada

- Activitat 6, mural



Il·lustració 16. Mural



Il·lustració 17. Mural